

Notits

Vint U-²
2/11. HJ

Den amerikanske ambassadør havde anmodet om inden den mere formelle samtale om regeringens stillingtagen til TNF-moderniseringen (se nærmere notat herom) at få en privat samtale med mig. Under denne samtale oplyste han, at han i forbindelse med et middagsselskab for to dage siden havde talt med statsministeren om TNF. Statsministeren havde i denne forbindelse sagt, at den danske regering formentlig ville gå ind for en udsættelse af TNF-beslutningen på det forestående NATO-ministerrådsmøde i Bryssel. Han havde som begrundelse for det angivne, at regeringen ikke ønskede at medvirke til en ny oprustning uden at have afprøvet de muligheder, der var, for at Sovjetunionen ville standse våbenkapløbet.

Ambassadøren havde heroverfor fremhævet specielt to argumenter. Det ene argument var, at en unkladelse af at træffe beslutning om TNF den 12. december ville i væsentlig grad forringe muligheden for at få SALT II ratificeret i den amerikanske kongres. Han havde fremhævet, at flertallet for en SALT II-ratifikation under alle omstændigheder ville blive snævert, og at en unkladelse af at træffe beslutning om TNF ville få de senatorer, som i dag var tvivlende, over i gruppen af modstandere mod en ratifikation.

Det andet argument, ambassadøren havde fremhævet, var det forhold, at der i dag var en balance i Sovjetunionens favør med hensyn til mellemdistanceraketter. Ambassadøren havde i denne forbindelse refereret til den korrektion, som Instituttet for Strategiske Studier havde foretaget i deres tidligere vurdering af balancen mellem øst og vest på dette område. Heroverfor havde statsministeren svaret, at denne korrektion måske også kunne ses i lyset af den TNF-diskussion, som for tiden fandt sted i de europæiske lande.

Ambassadøren var meget bekymret for, hvilken virkning den danske holdning ville få i USA. For det første kom regeringens udspil på et tidspunkt, hvor USA var trængt på andre udenrigspolitiske områder. Dertil kom, at Danmark samtidig med at gå ind for en udsættelse af TNF havde truffet beslutning om at spare 100 mill. kr. på forsvarsbudgettet. Han ventede derfor en meget negativ reaktion fra Washington.

Helt underhånden meddelte ambassadøren, at han kunne forestille sig, at når dette kom til vicepræsident Mondale's kundskab, ville denne ringe direkte til statsministeren.

- 2 -

Også i den uformelle samtale nævnte jeg, at den danske regerings stillingtagen måtte betragtes som det udgangspunkt, regeringen ville tage under de forestående drøftelser, herunder debatten i folketinget den 27. ds.

Den 23. november 1979

Eigil Jørgensen